

for den Beskyldning, at det ikke skulde have været lydært overfor de Forslag, der da forelaa. For 2 Aar siden kom Forslaget herop saa sent, at det var ganske umuligt, særligt i Betragtning af de mange andre store Sager, der da stod paa Dagsordenen, at føre Behandlingen til Ende. Alle var derfor enige om, at der ikke skulde gøres noget ved Sagen. Men næste Aar blev der udført et ret betydeligt Arbejde fra vor Side for Forslaget, og det afleveredes fra Udvalget med stillede Ændringer. Men vi mærkede ikke til, at der fra anden Side i Fjor var nogen Trang til at arbejde videre paa denne Sag. Og hvis den højtærede Konseilspræsident og den højtærede Finansminister vilde være ganske ærlige, tror jeg ikke, at de vilde have været meget glade, om de paa Grund af en Grundlovsændring skulde gaa ud til Vælgerne med den smukke Buket af nye Skatter, som man samtidig dermed skulde have diskuteret paa Valgtribunerne. Jeg har lagt Mærke til, at det har vakt nogen Forundring, maaske ogsaa nogen Fortrydelse paa sine Steder, at jeg ikke som Højres Ordfører her optrak Linierne for det af Højre stillede Forslag. Men Linierne for den fremtidige Ordning af Landstinget er jo givne i den Udtalelse, Højre har udsendt, og paa det nuværende Tidspunkt at formulere disse Linier ud i Paragraffer og nærmere Enkeltheder turde vel være højst uheldigt. Det vilde være ganske at foregribe de Forhandlinger, der hører det kommende Udvalg til. Det er fra flere Sider blevet kritiseret, at jeg havde sagt, at hvis man gennemførte det her foreliggende Forslag, vilde Grundloven ryste i sin Grundvold, fordi, som den højtærede Konseilspræsident sagde, man opgav den privilegerede Valgret. Men det har jeg ingenlunde sagt. Jeg har ikke, som den højtærede Konseilspræsident fik ud af min Tale, forsvaret den privilegerede Valgret, det staar der ikke et Ord om i min Tale. Nej, jeg fremholdt kun den nuværende privilegerede Valgret i Sammenligning med den privilegerede Valgret, som den højtærede Konseilspræsident og Ministeriet vil indføre. Det, der bringer Grundloven til at ryste i sin Grundvold, er det, at man gennemfører Bestemmelser, der ikke staar fast som Grundlovsbestemmelser, men som kan forandres ved almindelig Lov, hvad Vælgerkorpset i høj Grad kan, naar det bliver de kommunale Raad, der skal vælge. I Købstæderne kan man endog ved Vedtægt forandre Vælgerkorpset til de Valgmænd, der skal vælge Landstinget.

Den højtærede Konseilspræsident forsvarede Bestemmelsen om at vælge Sendemænd i Kommunerne og Valgmænd i Købstæderne til Landstingsvalget; men det forekom mig at være et daarligt Forsvar at sige, at nu har man kun en Valgmand i en Kommune, for Fremtiden faar man to. Nej, naar man skal lave noget nyt, skal det ogsaa være godt. Fordi man har noget mindre godt i Øjeblikket, maa man ikke gennemføre noget, der er daarligt, blot fordi det kan staa for en Sammenligning med det nuværende. Naar der er Tale om politiske Valg, bør alle politiske Partier have Adgang til at vælge deres Repræsentanter og derigennem gøre deres Indflydelse gældende paa Valgets endelige Udfald.

Den højtærede Konseilspræsident udtalte sin Forbavselse over, at Højre havde faaet en saadan Kærlighed til Forholdstalsvalgmaaden. Det maa dog være den højtærede Konseilspræsident bekendt, at Højre i en Række af Aar har haft Kravet om Forholdstalsvalg til Folketinget paa sit Program. Jeg kan godt forstaa, at det nuværende Regeringsparti ikke har saa stor Kærlighed til Forholdstalsvalgmaaden, thi dens Indførelse vilde jo bevirke, at det ikke kunde sidde inde med en Flertalsregering. Det, det kom an paa, sagde den højtærede Konseilspræsident, var, at man havde et Folketing, der repræsenterede hele Landet. Ja, men kan man da virkelig sige, at et Folketing, der vælges paa en saadan Maade, at ikke alle Landets Borgere kommer til at lægge deres Lod i Vægtskaalen, eller at et Flertal, maaske endog et meget knebent Flertal, i dette Folketing repræsenterer hele Landet? Den højtærede Konseilspræsident ønsker et Folketing, der grundfæster Parlamentarismen. Skulde et Flertal i Folketinget, der ikke hviler paa et Flertal i Befolkningen, virkelig være i Stand til at grundfæste Parlamentarismen? Jeg synes, at det modsatte snarere maatte blive Tilfældet, og at der i Befolkningen maatte opstaa Misforhold med, at en gennem en uretfærdig Valgmaade tilvejebragt ringe Majoritet i Rigsdagen bærer en Regering, der kalder sig en Flertalsregering og handler i hele Folkets Navn.

Derefter kom den højtærede Konseilspræsident ind paa mine Bemærkninger om, at Juni-Grundloven ikke havde indeholdt Bestemmelsen om Befolkningstætheden, og den højtærede Konseilspræsident fremhævede, at Hensynet dertil var taget i den første Valglov, der var udarbejdet